

MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİMDE İŞÇİ SINIFININ ROLÜ

Aydınlık Gazetesi, 18 Ekim 2014

Yıldırım Koç

Türkiye ilginç bir deneyim yaşıyor. Milli demokratik devrimin işçi sınıfının çok gelişkin olduğu ve derinleşen kriz koşullarında işçi sınıfı ile sermayedar sınıf arasındaki çelişkilerin yoğunlaştığı koşullarda gerçekleştirilmesi gündemde. Bu konu kuramsal düzeyde yeterince ele alınmış değil.

1568-1648 tarihlerinde Hollanda'nın kurulmasıyla sonuçlanan 80 Yıl Savaşları tarihin ilk demokratik devrimidir. O tarihlerde İspanya'nın hakimiyeti altındaki günümüz Hollanda'sında kapitalizm gelişmiş ve bir burjuvazi ortaya çıkmıştı. Burjuvazinin sınıf çıkarları, İspanya egemenliğinin sona erdirilmesini, Hollanda tüccarlarına destek olacak bir milli devletin kurulmasını, kilisenin egemenliğinin parçalanmasını, aristokrasinin kalıtımsal ayrıcalıklarının kaldırılarak herkesin kanun önünde eşit olmasını, vb. gerektiriyordu. Burjuvazi, emekçi sınıf ve tabakaları da bu amaçlar doğrultusunda harekete geçirdi. Bu demokratik devrime damgasını vuran, gelişen kapitalizmin ortaya çıkardığı ve mücadeleye önderlik eden burjuvaziydi. Hollanda işçi sınıfı bu tarihlerde çok zayıftı.

TARİHTE BURJUVA DEMOKRATİK DEVRİMLERİ

Benzer bir süreç 1640 İngiliz, 1776 Amerikan, 1789 Fransız ve 1861-1865 Amerikan demokratik devrimlerinde de yaşandı. Bunların hepsinde yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda halkı harekete geçiren ve ona önderlik eden, gelişen burjuvazinin kendi sınıf çıkarları doğrultusunda hareket etmesiydi. Bu nedenle bu mücadeleler birer "burjuva" demokratik devrimiydi. Ayrıca bu süreçlerde işçi sınıfı zayıftı; demokratik devrime önderlik edebilecek nesnel ve öznel koşullara sahip değildi.

Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Türkiye'de ise emperyalist güçlerin ülkeyi parçalama, halkı birbirine kırdırma, insanları kullandırarak sömürme girişimlerine, ülke içindeki gerici güçlerin insanları kullandırıcı etkisine karşı bir varoluş mücadelesi verildi. 1876, 1908, 1919-1938, 1960 devrimleri, gelişen kapitalizmin ortaya çıkardığı burjuvazinin sınıf çıkarları gereği halk kitlelerine önderlik etmesiyle gerçekleşmedi. Ülke ve millet tehdit altındaydı; vatansever insanların önderliğinde bir demokratik devrim gerçekleştirildi. Bu nedenle bunlar "milli" demokratik devrimlerdi. Ancak varolabilmek için gerçekleştirilen bu milli demokratik devrimlerde işçi sınıfı nicel ve nitel olarak çok zayıftı. Dört devrimde de işçi sınıfının bir parçasını oluşturan ücretli sivil ve askerler önemli rol oynadı; ancak bunlar sınıf kimlikleriyle değil, vatansever kimlikleriyle mücadele verdiler.

TÜRKİYE'DE GÜNDEM MİLLİ VE DEMOKRATİK BİR DEVRİMDİR.

Günümüzde Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığını ve bütünlüğünü sürdürebilmesi, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkı olan Türk milletinin varolabilmesi, insanların birbirini kırmamasının önlenerek bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılabilmesi mücadelesi, işçi sınıfımızın nicel ve nitel olarak çok gelişkin olduğu koşullarda gündemimizde.

Ayrıca 2008 yılından beri (1873-1896 ve 1929 krizinden sonra) kapitalizmin üçüncü küresel krizi yaşanıyor. Türkiye ekonomisi ise büyük bir çıkmaz içinde; damarları giderek daha fazla tıkanan ve sertleşen bir kalp hastasının durumunu andırıyor. Her an büyük bir kriz yaşanabilir ve bu krizde işçi sınıfı ve sermayedar sınıf arasındaki çelişkiler hızla tırmanabilir.

İşçi sınıfının böylesine geliştiği ve sınıf mücadelesinin keskinleşme olasılığının arttığı koşullarda milli demokratik devrimde işçi sınıfının rolü, üzerinde kafa yormamız gereken bir konu gibi geliyor.